

с близкими и другими народами. С этой точки зрения, наряду с именами, распространенными по всей территории Ближнего и Среднего Востока, особого внимания заслуживают также греческие и славянские имена.

LITERATURA KARAIMSKA

Szymona Firkowicza twórczość literacka w języku karaimskim*

Zmarły w 1982 r. Szymon Firkowicz odegrał znaczącą rolę w dziejach kultury karaimskej w Środkowo-Wschodniej Europie. Na to zwrócił już uwagę wielki przyjaciel Karaimów, znany polski turkolog prof. Tadeusz Kowalski, który – choć nie skory do czycznych pochwał – tak oto pisał o Sz. Firkowiczu w publikacji pt. *Karaimische Texte im Dialekt von Troki* (cytuje w moim tłumaczeniu): „Może być on uznany jako animator życia kulturalnego Karaimów nie tylko swego rodzinnego miasta, ale też innych skupisk karaimskich. W wolnych chwilach tworzy z dużym talentem wciąż nowe utwory poetyckie i sztuki sceniczne, grane i śpiewane przez młodzież karaimską. Należy mu się wdzięczność za to, że młodzież w Trokach niejednokrotnie poprawniej mówi i pisze po karaimsku niż przedstawiciele starszego pokolenia. On stale dąży do ciągłego ulepszania swego języka”¹.

Twórczość literacka Sz. Firkowicza w języku karaimskim, czemu poświęcone są dalsze słowa dokładniejszego omówienia, obejmuje ogółem ponad 200 utworów zarówno poezji, jak i częściowo prozy. Nieco danych statystycznych. Większość stanowią utwory pisane wierszem. Na prozę składają się sztuki sceniczne i opowieści historyczne. Najwięcej utworów wierszowanych znaleźć można w zbiorze sporządzonym przez p. Michała Firkowicza i wydanym w 1971 r. przez karaimski „Samizdat” w niewielkiej liczbie egzemplarzy. We wspomnianym tomiku na 165 pozycji mamy 2 teksty prozą, natomiast pozostałe są pisane wierszem. Wśród ogólnej liczby utworów poetyckich w zbiorze obok twórczości oryginalnej autora jest też 55 przekładów z literatur obcych. Niezależną pozycję stanowią wierszowane pieśni żałobne, po karaimsku *syjjyt jyrlary* zebrane również przez p. Michała Firkowicza w formie oddzielnego maszynopisu.

Na spuściznę literacką Sz. Firkowicza w postaci drukowanej składają się przede wszystkim wiersze w liczbie około 50 i 4 scenki rodzajowe opublikowane przez T. Kowalskiego w cytowanych wyżej *Tekstach*. Poza tym kilka

* Artykuł A. Dubińskiego ukazał się w języku rosyjskim pt. *Literaturnoje tworczestwo Simona Firkowicza (na karaimskom jazykje)* w miesięczniku Związku Pisarzy Litewskich „Vilnius” nr 8, 1993, Wilno, s. 126-133.

¹ T. Kowalski, *Karaimische Texte im Dialekt von Troki*, Kraków 1929, s. 293.

